

[Kjørulff-Schmidt.]

ende ordfører beklage sig over, at folketinget skal spille sin tid med nytænkning, det er jo nemmere blot at køre videre i den gamle skure. Men her er altså virkelig tale om et alvorligt samfundsekonomisk problem: det offentlige administrationsbyggeri er gået fuldstændig over gevind i 1970'erne. Nye råduse og amtsgårde skyder op overalt, og det er byggerier, som både i etageareal, i kvalitet og i byggeomkostninger siger sparto såvel til middelalderens herregårde som til nutidens administrationsbyggeri inden for erhvervslivet.

I Danmark år 3000 vil ruiner af råduse og amtsgårde stå som monumenter over en tid, hvor der ikke var grænser for, hvilke be-
 rigelser den herskende klasse kunne skaffe sig på den produktive befolknings bekostning.

Vi har set, at en forfejlet boligpolitik fører til stadig ringere vedligeholdelsesstandard for vore udlejningsejendomme. Vi har set, hvordan et urimeligt skattetryk gør det næsten umuligt for bogholderen i Ballerup og købmanden i Kolding at holde deres parcelhuse i god og forsvarlig vedligeholdelsesstand. Men hvis Frederiksborg amt, Sønderjyllands amt eller Odense amt får behov for at bygge en amtsgård til 50 mill. kr., eller hvad den nu skal koste, så er der ingen smalle steder. Det er en uhyrlig udvikling, og det er helt ufatteligt, hvis ikke folketinget vil sige stop til denne udvikling, som borgerne simpelt hen ikke forstår.

Det er nødvendigt snart at træffe drastiske foranstaltninger for at stoppe dette her, og jeg tror, at forslaget i den udformning, det har, er velegnet. Det er nødvendigt, hvis ikke hver eneste kommune i Danmark, primærkommuner såvel som amtskommuner, skal begå den samme fejl, som desværre er begået alt for mange steder allerede. Det må kunne lade sig gøre for det offentlige at klare både administrationen og andre offentlige opgaver på de ca. 30 mill. m² offentligt byggeri, der findes rundt om i landet.

Hvis man rundt om på landets råduse mener, at standarden er for lav, kunne man måske lære noget ved at aflægge et besøg her i folketinget og se, hvordan folketingsmedlemmerne uden at klage klarer sig ganske udmærket med deres tomandskontorer rundt omkring; det går helt udmærket. Hvis ad-

ministrationens folk, både centraladministrationens og lokalforvaltningens folk, ville vise en tilsvarende berettiget ydmyghed, ville der kunne spares millioner af kroner hvert år. Det er ubegribeligt for almindelige mennesker, der kommer med hatten i hånden i deres små klagesager, eller hvad det nu er, og henvender sig på råduse og amtsgårde, der er indrettet og opført i en kvalitet, som langt overstiger det almindelige private byggeri, det er ubegribeligt for disse mennesker, at den offentlige administration er deres tjener og ikke deres herrer.

Det er nødvendigt at gennemføre nogle begrænsninger, for man vil en skønne dag fortryde den udvikling, der er gået helt over gevind, hvis man ikke snart stopper den. Og skulle der så enkelte steder i landet vise sig et behov for offentligt byggeri, hvor det administrative har brug for mere end 10 pct. af arealet, er der jo ikke tale om, at denne lov definitivt afskærer enhver mulighed for at opføre et sådant byggeri. Så må man blot i hvert enkelt tilfælde — det kan nu ikke være mange — hvor der virkelig er så tungtvejende grunde, der taler for at opføre nyt stort offentligt byggeri, have sagen her ind i folketinget og skaffe den fornødne lov-hjemmel.

Det kan ikke nytte noget, at man fortsat blot lader udviklingen føre tingene videre ad deres skæve gang; det er nødvendigt med styring på dette område. Mit parti kan støtte forslaget.

Hagen Hagensen (KF):

I det konservative folkeparti ønsker vi ikke en offentlig forvaltning gjort større end højest nødvendigt. Hele vores stilling, senest til PP II, og hvad der er fulgt deraf fra vor side, har understreget det; også de bemærkninger, hr. Ninn-Hansen på mit partis vegne gjorde under det forrige forslags behandling, viser, at vi ønsker, at der skal være styring over tingene.

Men det er da nogenlunde givet, at der skal være de fornødne lokaler til rådighed for de folk, der skal arbejde i offentlig tjeneste. Det skal også være i rimeligt omfang og understyr. Nu er det således, at forslagsstillerne har det med i deres bemærkninger at bruge gloser, som vi vel ikke normalt har brugt i tinget, men jeg er enig i, at der ikke skal være kommunefrådsere — jeg kender